

| | Skicka vidare

Miljösamverkan Sverige är ett samverkansorgan kring tillsyn, viss prövning och tillsynsvägledning inom miljöbalksområdet. Medverkar gör Sveriges länsstyrelser, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt Havs- och vattenmyndigheten. Vi arbetar projektinriktat med aktuella frågor. Samarbetet ska öka samsynen mellan länsstyrelserna och ge en mer enhetlig hantering i tillsyns- och prövningsfrågor över landet. Arbetet ska dessutom stödja länsstyrelserna såväl i rollen som tillsynsvägledare som tillsyns- och prövningsmyndigheter.

Arbetet under året

Miljösamverkan Sverige arbetade under 2020 med sammanlagt 17 olika projekt. Sju av dem avslutades under året. De återstående projekten fortsätter och beräknas avslutas under 2021. Utförlig dokumentation av respektive projekt finns på vår webbplats: miljosamverkansverige.se.

Den pågående pandemin har naturligtvis påverkat vår verksamhet. Visserligen är vi sedan många år vana vid att i huvudsak arbeta digitalt men 2020 fick vi lov att ställa om allt. Det har medfört att vi har vässat vår digitala kompetens ytterligare.

Medverkan och engagemang

Under 2020 har knappt 80 personer deltagit i våra projektgrupper, från följande organisationer:

- Sju projektledare
- 69 länsstyrelsemedarbetare från 18 olika län vilket vi är stolta över
- Två personer från Naturvårdsverket
- En person från Havs- och vattenmyndigheten

Tack till alla som bidragit! Inte minst till den stora grupp som medverkat som referenspersoner i de olika projekten.

AVSLUTADE PROJEKT

MKN vatten och tillsyn av miljöfarlig verksamhet

Miljösamverkan Sverige har tagit fram ett nytt handläggarstöd för arbetet med miljökvalitetsnormer för vatten (MKN) i tillsyn av miljöfarliga verksamheter.

Stödet visar hur både tillsynsmyndighet och verksamhetsutövare kan ta sig an ett komplext område på ett systematiskt sätt.

Vi vill särskilt lyfta fram provtagningsguiden för miljögifter. I denna går det att steg-för-steg följa vad som gäller för prioriterade ämnen och särskilda förorenande ämnen.

Ta gärna del av det inspelade webinariet där vi presenterade handläggarstödet alla delar.

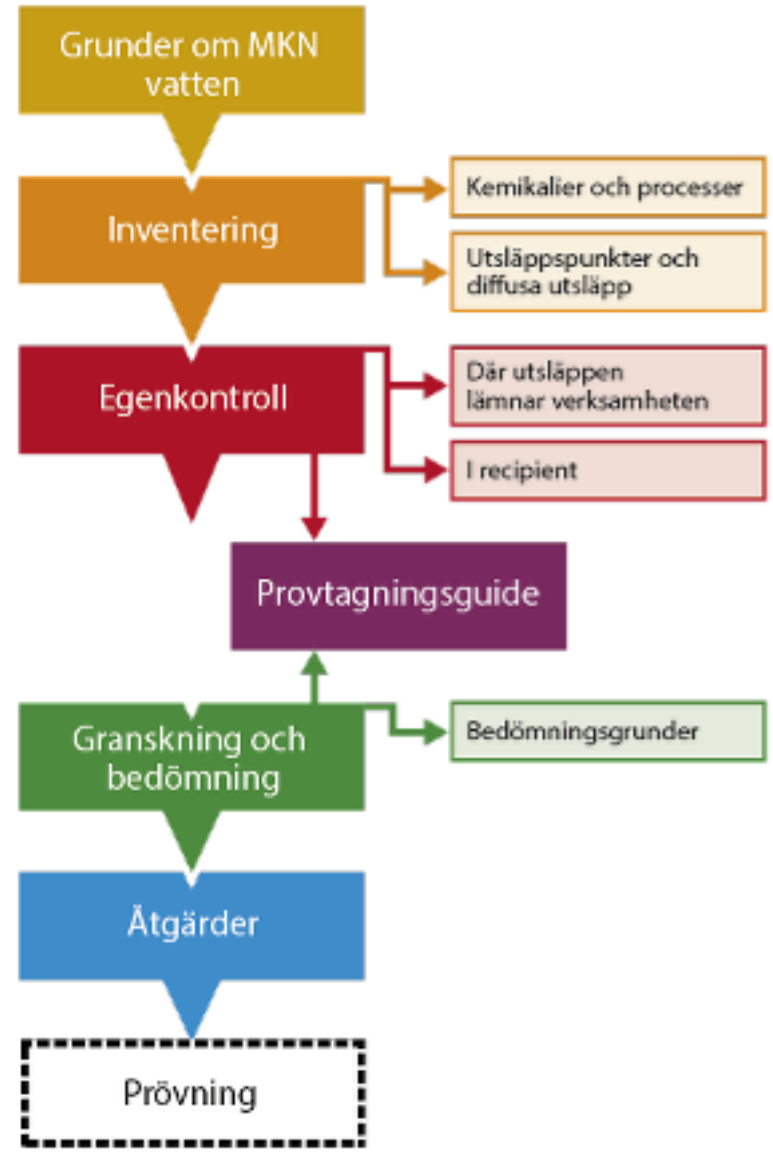

Illustration: Dietmar Design

Prövning av markavvattning

Markavvattning är den enda prövningen som sker hos länsstyrelserna enligt 11 kap. miljöbalken. Det är till antalet ganska få ärenden då det i södra och mellersta Sverige samt inom Ramsar-områden råder ett förbud mot markavvattning. Prövningen sker i flera steg eftersom det krävs dispens och ofta även samråd innan tillstånd kan meddelas. Vissa tillståndsärenden ska hanteras av miljöprövningsdelegationerna eller mark- och miljödomstolarna. Då de flesta handläggare inom vattenområdet bara får kontakt med enstaka prövningsärenden om markavvattning, finns det ett stort behov av stöd.

Miljösamverkan Sverige har tagit fram ett handläggarstöd som länsstyrelserna kan ta del av på den interna samarbetsytan Vatten och Miljömål. En inspelning av webinariet där handläggarstödet presenterades är åtkomligt för alla.

Invasiva främmande arter

Sedan den första januari 2015 gäller EU:s förordning om invasiva främmande arter. Förordningen innebär bland annat att 66 listade arter ska utrotas eller begränsas om de påträffas i ett EU-land. Detta ställer stora krav på hanteringen kring denna nya ärendegrupp hos länsstyrelserna.

Arbetet kräver samverkan mellan flera olika myndigheter eftersom ärendena kan innefatta beslut om eliminerings- eller begränsningsinsatser och frågor kring hantering av arter som det handlas med inom till exempel akvarie- eller trädgårdsnäringar.

Miljösamverkan Sverige har tagit fram ett stöd för att uppnå en effektiv, kvalitativ och rättssäker handläggningsrutin på länsstyrelserna.

Samråd enligt 6 kap. miljöbalken

Nu finns ett nytt handläggarstöd kring samråd enligt 6 kap. miljöbalken. Utgångspunkten är Naturvårdsverkets vägledning samt tidigare handläggarstöd från Miljösamverkan Sverige. Här hittar du förutom rapporten ett processschema, stöd för bedömning av betydande miljöpåverkan, informationsfolder till verksamhetsutövare och en rad mallar för länsstyrelsen.

Vi hoppas det är bra hjälpmedel för dig som hanterar samrådsprocesser inom miljöfarlig verksamhet, Natura 2000 och vattenverksamheter. Materialet är helt anpassat till länsstyrelsernas verksamhet och gäller "verksamheter och åtgärder". OBS! Det berör inte "planer och program".

Vilthägn

Vilthägn har funnits länge i Sverige och beslut om att uppföra och hålla i vilthägn fattas med stöd av flera olika lagstiftningar beroende på syfte. Det kan röra miljöbalken, jaktlagstiftning, djurskyddslagstiftning och i vissa fall också av livsmedelslagstiftning och artskyddsförordning.

Vilthägsärenden handläggs på olika enheter och av flera olika handläggare på länsstyrelserna. Därför har Miljösamverkan Sverige tagit fram ett handläggarstöd, en nationell ansökningsblankett i form av en e-tjänst och gemensamma beslutsmallar.

Foto: Elin Einarson Lindvall

Foto: Carina Lif

Tillsyn på distans

På grund av pandemin har tillsynsmyndigheterna ställt om mycket av sitt arbete. Hur går det för länsstyrelserna att bedriva tillsyn av miljöfarlig verksamhet på distans? När är det lämpligt/olämpligt? Är länsstyrelserna nöjda med sitt arbete? Vilka erfarenheter tar vi med oss framöver?

Under oktober månad 2020 hade vi en enkät ute där vi försökte fånga in svar på bland annat dessa frågor. Nu finns en sammanställning av svaren inklusive önskelista och förslag på fortsatt arbete inom Miljösamverkan Sverige.

Samordnade rutiner för FAPT

Projektet har tagit fram en gemensam rutin och en mall om årlig avgift för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Syftet har varit att underlätta och ge vägledning för de handläggare som jobbar med dessa frågor.

Mallen kan du hitta i Platina och rutinen finns tillgänglig på Miljösamverkan Sveriges webbplats.

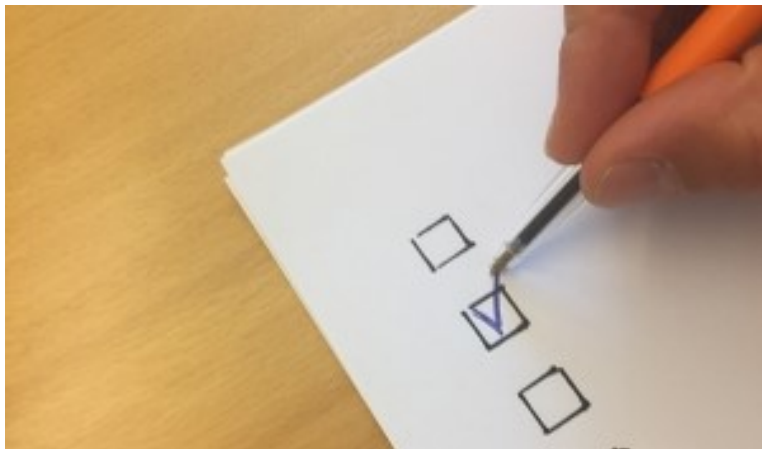

Foto: Elin Einarson Lindvall

Checklistor till handläggarstödet NikITa

I projektet Checklistor i NikITa tar vi fram innehållet i de checklistor som ska finnas i länsstyrelsens nya handläggarstöd NikITa. Syftet är att förenkla tillsynsbesöket för handläggaren och att göra tillsynsbesöken mer enhetliga. Under 2020 har vi lanserat en checklista för energieffektivisering i NikITa. Under 2021 kommer ytterligare tre checklistor att lanseras.

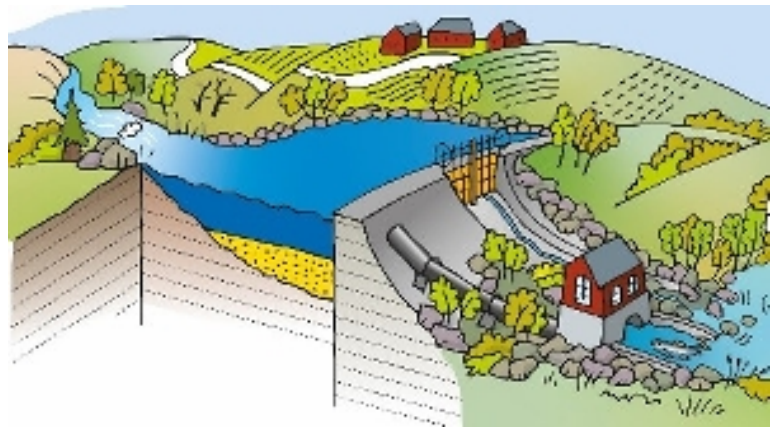

Illustration: Dietmar Design

Rimlig egenkontroll vattenkraft

En del i tillsynen av dammar och vattenkraftverk är att granska verksamhetsutövarens egenkontroll och miljöundersökningar. Det är svårt att fastställa vad som är en rimlig nivå på egenkontrollen, både för handläggaren och för verksamhetsutövaren. Vägledning om minimikrav på egenkontroll, vilka miljöundersökningar som är rimliga att kräva och information om olika typer av kontrollsystém efterfrågas av handläggare. I detta projekt tar vi fram ett handläggarstöd för vad som kan vara en rimlig egenkontroll.

Utbildning av vattenhandläggare i domstolsprövning

I detta handläggarstöd hittar du en beskrivning över domstolsprocessen som du som handläggare i prövningsärenden för vattenverksamheter behöver ha kunskap om. Det är tänkt att kunna användas under tiden du arbetar med ett prövningsärende för att underlätta för dig som handläggare och för att du ska veta vad länsstyrelsen har för roll i de olika stegen i en domstolsprocess. Handläggarstödet börjar med en översiktsbild över domstolsprocessen och överklagandeprocessen, sedan följer en beskrivning i text av hela domstolsprocessen. Som ett komplement finns också ett antal föreläsningar som du hittar på vår webbplats.

Projektet avslutas i början av 2021.

Foto: Gunbritt Nilsson

Provtagning och flödesmätning vid avloppsreningsverk

UTBILDNING MILJÖBALKSTILLSYN

Illustration: Dietmar Design

Utbildning i miljöbalkstillsyn

Jobbar du som inspektör eller

Sverige har fått kritik av EU för att vi inte fullt ut uppfyller avloppsdirektivet. En orsak har varit bristande kontroll av flödesmätning och provtagning vid avloppsreningsverken. Miljösamverkan Sverige har mot bakgrund av detta drivit en tillsynskampanj. Målgruppen har varit personal som arbetar med tillsyn av tillståndspliktiga avloppsreningsverk på länsstyrelser eller kommuner. Kampanjen pågick från mitten av februari till och med november. Den fick förlängas i två omgångar på grund av pandemin. Detta är första gången vi anordnat en tillsynskampanj som även riktar sig till kommunerna.

Foto: Helene Ek

PFAS vid deponier

PFAS är en synnerligen aktuell fråga ur många infallsvinklar. I vårt projekt har vi fokus på tillsynsperspektivet och utflödet av PFAS från deponier. Målet för projektet är skriva ett handläggarstöd till dig som arbetar med tillsyn av deponier och misstänker att PFAS kan vara ett problem. Hur kan du agera? Hur tolka resultat från provtagningar? Vilka krav är rimliga att ställa?

Att leva med BAT-slutsatser

Hur jobbar vi på bästa sätt med tillsyn av de verksamheter med miljöbalkstillstånd som även är klassade som industriutsläppsverksamheter? Det är många som funderar över hur vi ska hantera de parallella regelverken. Vårt projekt "Att leva med BAT-slutsatser" har som mål att ta fram en tillsynsmetodik och konkret handläggarstöd för denna fråga.

Illustration: Margareta Hernebring

Vattenuttag

Somrarna förväntas bli torrare på grund av klimatförändringarna, vi har redan haft torrår. Det är inte längre självklart att ta vatten från sjöar, vattendrag och grundvatten för till exempel bevattning om flöden eller vattennivåer är för låga.

Projektet kommer att arbeta fram både ett stöd för handläggning av anmälningar av vattenuttag och ett stöd för händelsestyrd och egeninitierad tillsyn av vattenuttag. Vi räknar med att vara färdiga under det första halvåret 2021.

Aktualisering av tillsynsplansmodellen

Miljösamverkan Sverige tog fram en modell för tillsynsplan enligt miljöbalken för snart tio år sedan. Denna behöver uppdateras av flera skäl. Under slutet av 2020 drog vi igång projektet som kommer att arbeta med detta. Målet är att få en likvärdig och användbar tillsynsplansmodell för länsstyrelserna.

Smartare tillsynsprojekt

Tillsynsprojekt (eller "tillsynskampanjer") är ett effektivt och uppskattat format på tillsynsvägledning. De nationella myndigheterna, med undantag för Kemikalieinspektionen och

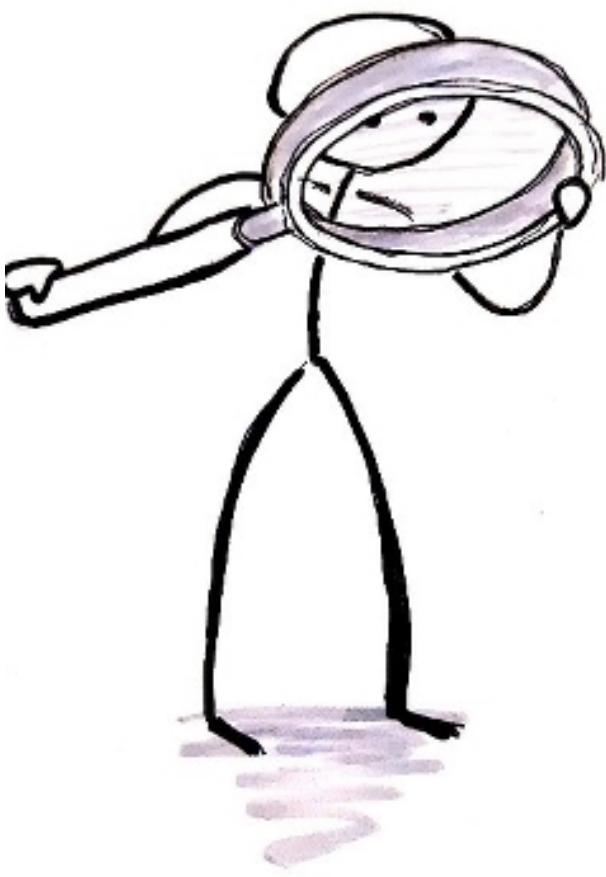

Illustration: Elin Einarson Lindvall

Jordbruksverket, har i första hand valt andra metoder att vägleda än genom projekt. Syftet med detta projekt är att starta ett nationellt utvecklingsarbete för att öka antalet nationella och regionala tillsynsprojekt och göra kopplingen mellan tillsynsprojekt och nationella prioriteringar tydligare. Vi gör det genom att ta fram en gemensam metodik för tillsynsprojekt kopplat till nationella prioriteringar. Under 2020 har vi startat projektet och genomfört nulägesbeskrivning och en workshop för att ringa in behov och tankar framåt. Projektet fortsätter under hela 2021.

Vår webbplats

Du hittar oss på webbadressen www.miljosamverkansverige.se. På vår webbplats publicerar vi information om pågående och avslutade projekt liksom rapporter och annat framtaget material. Via webbplatsen nås även den grupparbetsplats där alla inom länsstyrelserna har behörighet. Grupparbetsplatsen används av de olika projektgrupperna och här finns mycket material att ta del av.

Projekt under 2021

Under 2021 arbetar Miljösamverkan Sverige med följande projekt:

- Checklistor till handläggarstödet NiklTa
- Provtagning och flödesmätning vid avloppsreningsverk
- Utbildning i miljöbalkstillsyn
- Utbildning av vattenhandläggare i domstolsprövning
- Rimlig egenkontroll för vattenkraft
- Vattenuttag
- PFAS vid deponier
- Att leva med BAT-slutsatser
- Smartare tillsynsprojekt
- Aktualisering av tillsynsplansmodellen
- Anmälningsspliktiga vattenverksamheter inklusive våtmarker
- Dagvatten miljöfarlig verksamhet
- Handlingsplaner förorenade områden
- Infrastruktur grundvatten
- Verktygslåda egenkontroll vattenkraftverk
- Stöd för bedömning av betydande miljöpåverkan
- Effektivare miljötillsyn, paket 3

Projektledare under 2020

Ingela Höök, Länsstyrelsen i Västra Götalands län (Verksamhetsledare)

Carina Lif, Länsstyrelsen i Gävleborgs län (Verksamhetsledare)

Elin Einarson Lindvall, Länsstyrelsen i Jönköpings län

Sara Wahrby, Länsstyrelsen Östergötlands län

Helen Wåhlstrand Persson, Länsstyrelsen i Kalmar län t. o. m. mars 2020

Mats Rydgård, Länsstyrelsen i Västra Götalands län (ej på bilden) t. o. m. mars 2020

Anna Lejon, Länsstyrelsen i Västerbottens län t. o. m. juni 2020

Maria Adervall, Länsstyrelsen i Västra Götalands län (Kommunikatör) t. o. m. maj 2020

Styrgrupp 2020

Elisabet Ardö, Länsstyrelsen i Kronobergs län

Magnus Eklund, Länsstyrelsen i Örebro län t. o. m. oktober 2020

Gustav Enander, Länsstyrelsen i Jönköpings län fr. o. m. februari 2020

Elin Iseskog, Länsstyrelsen i Östergötlands län t. o. m. januari 2020

Ulrika Samuelsson, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Marina Wallén Mattsson, Länsstyrelsen i Jämtlands län

Adjungerade medlemmar i styrgruppen

Susanna Hogdin, Havs- och vattenmyndigheten t. o. m. oktober 2020

Ingela Hiltula, Naturvårdsverket

Teresia Persson, Jordbruksverket

Johan Stål, Havs- och vattenmyndigheten fr. o. m. november 2020

Mötesprotokoll samt övriga handlingar finns på Miljösamverkan Sveriges grupparbetsplats.

Miljösamverkan Sverige är en samverkansorganisation för länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt Havs- och vattenmyndigheten. Vår verksamhet är inriktad på tillsyns- och prövningsfrågor som rör miljöbalken och närliggande lagstiftningar.

Ansvarig utgivare: Ulrika Samuelsson, Länsstyrelsen Västra Götalands län
403 40 Göteborg | 010-224 40 00 | miljosamverkansverige@lansstyrelsen.se
Redaktör: Ida Edgren, Länsstyrelsen Västra Götaland, ida.edgren@lansstyrelsen.se

Har du fått detta mail vidarebefordrat?
[Starta en egen prenumeration här.](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)
[Avregistrera prenumeration](#)

Följ oss i sociala media

Dela detta utskick

